

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/732/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

254/2012. (VII. 23.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹képviselője, K. M. E. útján 2011. december 4-én előterjesztett **panaszát** a 2012. július 23-án – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2011. december 4-én, elektronikus úton, képviselője útján terjesztette elő panaszbeadványát, amelyben a Mezőkövesdi Rendőrkapitányság rendőreinek 2011. november 5-én fogatosított közlekedésrendészeti intézkedését sérelmezte.

A beadványban foglaltak szerint, közúti járműellenőrzés során a panaszos külföldi rendszámú autójának rendszámát arra hivatkozva vonták be, hogy a tulajdonos nem tudta külföldi lakcímét igazolni. Az intézkedést fogatosító rendőr nem fogadta el lakcím igazolására alkalmas iratként a bemutatott, Egyesült Királyságban kiállított vezetői engedélyt, amely közokiratnak minősül és a lakcím igazolására is szolgál. A jogellenes intézkedésből kifolyólag a panaszosnak jelentős kára keletkezett – beadványában képviselője útján ezen kár megtérítését, illetve a jogellenesen intézkedő személy felelősségre vonását kérte.

A beadványban rögzítettek szerint a 8 napos bejelentési kötelezettségről a panaszos

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

képviselője csak a Testület honlapjáról értesült, mivel amikor a rendszám visszaszerzése ügyében intézkedett, a Mezőkövesdi Rendőrkapitányságon panaszügyekkel foglalkozó hölgytől azt a felvilágosítást kapta, hogy 30 napon belül élhet panasszal, melyhez egy formanyomtatványt is átadtak neki. A panaszos képviselője előadta, hogy az eljárás során többször is téves felvilágosítást kapott. Egy alkalommal például, úgy tájékoztatták, hogy a következő munkanapon a szükséges dokumentumok bemutatása után a rendszámot visszakaphatják, amikor azonban szerette volna visszakapni a rendszámot, kiderült, hogy azt már elküldték az okmányirodának. Igazolást, amely tanúsította volna, hogy a dokumentumok bemutatása megtörtént, és a rendszám visszaadható, nem kaphatott, ehelyett inkább azt tanácsolták számára, hogy próbálja meg az okmányirodától visszaszerezni a dokumentumot.

2) 2011. december 16-án kelt tájékoztató levelében az előadó testületi tag tájékoztatta a panasz előterjesztőjét a Testület hatáskörére irányadó jogszabályi rendelkezésekről, és a panaszos képviselőjét a panaszos képviseletére vonatkozó jogosultsága igazolása érdekében meghatalmazás csatolására, valamint beadványa aláírásával történő megerősítésére hívta fel. Ezen túlmenően az előadó testületi tag számos, a panaszbeadvány pontosítását célzó kérdést tett fel a panaszosnak.

3) 2012. január 6-án kelt levelében a panaszos képviselője a következőkkel egészítette ki beadványát. Elmondása szerint 2011. november 17-én tett tanúvallomást a Mezőkövesdi Rendőrkapitányságon, két nappal a fenti időpontot megelőzően pedig megpróbált tájékozódni az ügyről, de azt a felvilágosítást kapta, hogy mivel az illetékes nincs bent a rendőrkapitányságon, későbbi időpontban kell visszamennie.

A panaszos képviselője az intézkedés kapcsán az alábbi részleteket hozta a Testület tudomására. 2011. november 5-én délután 3 óra körül, az M. városi T. áruház parkolójából hajtottak ki a panaszos által vezetett gépjárművel, amikor az út szélén álló rendőrök közúti ellenőrzés céljából megállították őket. A járműben ketten tartózkodtak: az autót a gépjármű üzembentartója és tulajdonosa, a panaszos vezette, képviselője pedig utasként tartózkodott benne. A panaszos átadta a rendőröknek vezetői engedélyét, az autó forgalmi engedélyét és biztosítási papírjait. Az intézkedő rendőr átvette az iratokat, majd megkérdezte a panaszostól, milyen jogcímen használja a járművet. A panaszos erre közölte, hogy a járművet vásárolta, az az ő tulajdonában van, és ő annak használója is. Erre a rendőr újra megkérdezte, milyen jogcímen használja a járművet, azonban a panaszos erre már azt felelte, hogy nem érti a kérdést, és visszakérdezett, hogy milyen jogcímen használhatná. A rendőr harmadszorra is feltette ugyanazt a kérdést – a panaszos erre továbbra is csak annyit tudott felelni, hogy nem érti.

Ekkor a panaszos képviselője felvetette, hogy valószínűleg a külföldi rendszám okoz problémát. A rendőr erre közölte, hogy külföldi rendszámú autót nem vezethet itthon a volánnál ülő panaszos. A panaszos ekkor tájékoztatta a rendőrt, hogy külföldön él és ott dolgozik, az autót is ott használja – jelenleg szabadságát tölti Magyarországon, két hete érkezett, és egy órán belül indul is vissza Angliába, mivel hétfőn ismét munkába kell állnia. A rendőr erre olyan bizonyítékot kért, mellyel a panaszos tanúsítani tudja, hogy valóban külföldön él és dolgozik. A panaszos közölte a rendőrrel, hogy az átadott okmányokban megtalálja a szükséges adatokat. A rendőr álláspontja szerint azonban a bemutatott iratok nem voltak elegendők, és a panaszos kérdésére azt is elmondta, hogy külföldi munkavállalási engedélyt vagy lakcímkártyát áll módjában elfogadni. Ekkor a panaszos tájékoztatta a rendőrt, hogy Anglia európai uniós ország, ahol a munkavállaláshoz nincs szükség engedélyre,

lakcímkártyát pedig nem használnak. A rendőr ezt követően a panaszos munkaszerződését kívánta látni, vagy egy lakcímet igazoló dokumentumot. A panaszos felajánlotta a rendőrnek, hogy az intézkedés helyszínétől 5 kilométerre lévő lakásán minden papírját szívesen megmutatja, azonban felvetésére a rendőr csak annyit mondott, hogy az már más körzethez tartozik, és nem jogosultak ott intézkedni. Az intézkedő rendőr úgy tájékoztatta a panaszost, hogy ha nincs náluk más bizonyító erejű okirat, akkor a helyszíni eljárás után hétfőn bemutathatja a kért dokumentumokat a Mezőkövesdi Rendőrkapitányságon. A jegyzőkönyv kitöltését megkezdtek a rendőrök, amit a panaszos siettetni próbált, mivel indulásának ideje közeledett. A rendőr erre direkt húzni kezdte az időt. Amikor a jegyzőkönyv elkészült, megkérdezte a panaszostól: elismeri-e, hogy nem tudta igazolni külföldi tartózkodását. A panaszos erre azt felelte, hogy a bemutatott iratokon kívül nem tud mást mutatni, és aláírja a papírt, csak hadd menjen, mert lekési a kompot.

Miután a panaszos a papírt aláírta, a rendőr megpróbálta leszerelni a rendszámot – a panaszos tulajdonképpen ekkor realizálta, hogy nem elég bemutatni az iratokat, hanem a rendszámot is elveszik. Próbálta rábeszélni a rendőrt, hogy ne vegye el, mert ezzel az autóval neki vissza kell indulnia külföldre, erre azonban a rendőr közölte, amennyiben megpróbálja megakadályozni a rendszám levételét, 72 órára őrizetbe veteti. Ezután a rendőr a rendszámot levette, és felhívta rá a panaszos és kísérője figyelmét, hogy hétfőn bemehetnek a Mezőkövesdi Rendőrkapitányságra, és amennyiben az iratokat bemutatják, a rendszámot is átvehetik.

Beadványához csatoltan a panaszos képviselője megküldte a Testületnek a panasz aláírt példányát, a panaszos képviselőjére jogosító meghatalmazását, valamint a panaszos jogosítványának fénymásolatát.

A jogosítványt láthatólag az Egyesült Királyságban állították ki. A jogosítványon megtalálható az Európai Unió kék alapon arany csillagokkal díszített zászlaja, középen az Egyesült Királyság egyezményes rövidített elnevezésével (UK). Az okmányon külön is fel van tüntetve a kiállító hatóság – az okmányt a DVLA (Driver and Vehicle Licensing Agency – az Egyesült Királyság Közlekedési Hatósága) állította ki. A dokumentumon szerepel a panaszos aláírása, és egy az angliai B. városban található cím is. Az okmány hátoldalán a 8.-as ponttal jelzett cím magyarázata nem szerepel, azonban az Egyesült Királyságban kiállított vezetői engedélyek adatainak interneten fellelhető magyarázata szerint (http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20100407022214/direct.gov.uk/en/motoring/drive_rlicensing/dg_068315) az az állandó lakóhely (*permanent address*) megjelölését tartalmazza. A Testület részére megküldött meghatalmazás szintén B. városban kelt, a dokumentumot tanúként angol lakcímmel rendelkező tanúk hitelesítették.

4) 2012. április 5-én a Testület egyik munkatársa telefonon kereste meg a panaszos képviselőjét, mivel a Mezőkövesdi Rendőrkapitányság által megküldött iratok a tényállás újabb elemeinek tisztázását tették szükségessé. A panaszos képviselője kérdésre elmondta, hogy amikor 2011. november 15-én megjelent a rendőrkapitányságon, őt mindösszesen annyiról tájékoztatták, hogy az intézkedéstől számított 30 napon belül terjesztheti elő panaszát. A panaszos képviselőjének határozott állítása szerint a Testület működéséről részére semmiféle tájékoztatást nem adtak át.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) 2012. február 2-án kelt, a panasz kivizsgálásáról szóló, Borsod-Abaúj-Zemplén megye rendőrőrkapitánya részére címzett jelentésben a Mezőkövesdi Rendőrkapitányság vezetője az alábbiakról számolt be.

A panaszossal szemben 2011. november 5-én 14 óra 45 perckor M. városban, az E. út X. szám előtti útszakaszon egy r. törzssászlós intézkedett. A Mezőkövesdi Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztályának baleseti helyszínelője közúti ellenőrzés alá vonta a panaszost, aki az általa üzemben tartott angol hatósági jelzésű Audi A4 TDI SE típusú személygépkocsival közlekedett. Az intézkedés során járőrtársként egy r. őrmester is a helyszínen tartózkodott.

A közúti ellenőrzés alkalmával a nyilvántartóban történő ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy a panaszos Sz. község, D. u. X. szám alatt bejelentett állandó lakóhellyel rendelkezik. A panaszos az intézkedő rendőrnek átadott, nem magyar nyelvű, külföldön kiállított vezetői engedélyéhez nem tudta bemutatni a kiállítás helye szerinti államban működő magyar külképviseleti hatóság diplomáciai felülhitelesítését, és annak hiteles magyar fordítását. A panaszos tehát a közúti ellenőrzés során semmilyen dokumentummal nem tudta kétséget kizáróan bizonyítani azt, hogy szokásos tartózkodási helye nem Magyarország területén van, így nem tudta igazolni a külföldi hatósági jelzésű személygépjármű jogszerű használatát sem. A jogsértés tényét a kiállított jegyzőkönyv aláírásával elismerte. Mivel az ügyben a helyszínen kétséget kizáróan megállapítható volt a jogsértés ténye, a forgalmi engedélyt és a hatósági jelzést (rendszámtáblát) a helyszínen el kellett venni. A helyszínen átvételi elismervény ellenében elvett rendszámtáblát, és a külföldi hatósági engedélyt a hatóság 2011. november 9-én az F. városi Polgármesteri Hivatal Okmányirodájába küldte meg.

A kapitányságvezető elmondása szerint, a közigazgatási eljárás során a panaszos részére küldött értesítés és idézés átvételét meghatalmazottja megtagadta. Ebből adódóan a panaszost az eljárás során nem lehetett ügyfélként meghallgatni. A gépkocsi utasát, a panaszos képviselőjét tanúként hallgatták meg. A panaszos képviselője elmondta, hogy a panaszos az Egyesült Királyság területén tartózkodik és onnan belátható időn belül nem tér haza. A tanú véleménye szerint azzal, hogy a panaszos vezetői engedélyét az intézkedő rendőrnek átadta, hitelt érdemlően igazolta, hogy szokásos tartózkodási helye nem Magyarországon van.

Az intézkedő rendőr járőr tanúkénti meghallgatása során az ellenőrzési jegyzőkönyvben foglaltakat erősítette meg. Tekintettel arra, hogy a gépjárművezető a helyszínen nem tudta igazolni a gépjármű jogszerű használatát, a közúti árufuvarozáshoz és személyszállításhoz kapcsolódó egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, valamint a bírságolással összefüggő hatósági feladatokról szóló 156/2009. (VII. 29.) Korm. Rendelet 12/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján a külföldi hatósági jelzéssel ellátott jármű jogszerűtlen használata miatt 100.000 forint közigazgatási bírság megfizetésére kötelezte a panaszost.

Az eljáró rendőr az igazoltatás során a jármű használatának jogcímével kapcsolatban kérdést intézett a gépjármű vezetőjéhez, azonban a panaszos válaszként erősen felháborodva, ordítva

kérte ki magának a kérdést, és utalt rá, hogy az intézkedő rendőrnek a gépjármű használatának jogcíméhez nincsen semmi köze.

A panaszos adatait a rendőrkapitányság ügyeletén keresztül leellenőrizték, és megállapították, hogy állandó magyarországi lakcímmel és magyar vezetői engedéllyel rendelkezik. Ekkor az intézkedő rendőr újra megismételte a jármű használatának jogcímére irányuló kérdését, azonban ez a panaszos még erősebb felháborodását váltotta ki – mindösszesen annyit hozott kiabálva a rendőr tudomására, hogy Angliában dolgozik.

A gépjármű vezetőjének a helyszínen a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 20. § (1) bekezdés 1) pontjába ütköző jogsértés észleléséről szóló jegyzőkönyv egy példányát, valamint a forgalmi engedély helyszíni elvételéről szóló elismervényt átadták. A gépjármű vezetője a helyszínen panasszal nem élt, „felháborodását csak ordítózással mutatta ki”, majd az intézkedés végén közölte, hogy munkaszerződését lakásán lehet megtekinteni. Mivel lakóhelye az M. községtől kb. 10 kilométerre, a H. megyéhez tartozó Sz. községben található, területi illetékesség hiányában az intézkedő rendőrök nem követték a panaszost.

2011. november 15-én a panaszos képviselője személyesen jelent meg a rendőrkapitányságon. Egy r. főhadnagy fogadta, akinek rendkívül zaklatott állapotban előadta a rendőri intézkedés körülményeit, és közölte, hogy noha a panaszos 2011. november 17-ére szóló idézését nem vette át, meghatalmazottjaként most mégis megjelenik képviselőként. A panaszos képviselője legfőképpen azt a kárt nehezményezte, melyet a rendőri intézkedés a gépjármű tulajdonosának, és közvetve neki okozott. Ezen túlmenően a rendőri intézkedés megalapozatlanságát kifogásolta, alulképzettnek és udvariatlannak nevezte a rendőröket. Elismerte ugyan, hogy a panaszos megemelte a hangját, és ellenségesen viselkedett, azonban hiányolta az intézkedő rendőr rugalmasságát, és nem értette, hogy miért nem fogadták el a bemutatott iratokat.

A rendőrkapitányságon megjelent képviselőt tájékoztatták, hogy az általa előadott panaszt jegyzőkönyvben rögzítik, azonban erre ő közölte, hogy nem ér rá, mert várja az ügyvéd. Ezt követően felhívták figyelmét, hogy panaszát írásban is megteheti, de vegye figyelembe, hogy az intézkedéstől számított 30 napon belül terjesztheti elő, és egyben átadták részére a Testület tájékoztatóját is.

2011. november 17-én a panaszos képviselője ismét megjelent a rendőrkapitányságon – ezúttal a gépjármű vezetője részére küldött ügyféli idézésre. Az előadónak átadta a gépjármű vezetője által kiállított meghatalmazást, majd az ügyében tanúként meghallgatták. Ennek során előadta, hogy jelen volt az intézkedésnél, és az eljáró rendőr nem világosította fel a gépjármű vezetőjét, csak a jegyzőkönyvből olvasott fel. A panaszos képviselője átadta a panaszos vezetői engedélyének, valamint a munkavállalását regisztráló okirat másolatát, valamint közölte, hogy a panaszos Angliában tartózkodik életvitelszerűen, mivel ott dolgozik, és bejelentett hivatalos lakcíme is ott található. Az előadó tájékoztatta a panaszost, hogy „az internetről letöltött programmal lefordított dokumentumok” nem felelnek meg a jogszabály előírásainak, és az Egyesült Királyság hatóságai által kiállított közokiratot akkor nem kell diplomáciai felülhitelesítéssel ellátni, amennyiben ahhoz a kiállító hatóság apostille-t csatol, de a közokirat és az apostille is csak hiteles magyar fordítással együtt fogadható el.

A kapitányságvezető levele végén közölte, meglátása szerint a rendőri intézkedést a hatályos jogszabályok alapján fogantatosították, és az kétséget kizáróan megalapozott volt – az ügyben

megállapítható, hogy az intézkedő rendőrök részéről törvénytörés nem történt, az intézkedéseket jogszerűen és szabályszerűen hajtották végre.

2) A Kkt. 20. § (1) bekezdésének k) és l) pontjába ütköző jogsértés észleléséről szóló, 2011. november 5-én kiállított jegyzőkönyv szerint a jegyzőkönyvet 14 óra 45 perckor nyitották meg. A jegyzőkönyv a panaszos személyazonosító adatain túlmenően tartalmazza azt a megállapítást, hogy a jármű vezetője úgy vett részt a közúti forgalomban, hogy a magyarországi illetőségű személynek vagy szervezetnek a külföldi hatósági jelzéssel ellátott jármű belföldi üzemeltetésére, használatára vonatkozó előírásokat (Kkt. 25/B. § (1) bekezdés) megsértette. A gépjármű vezetője a jogsértést elismerte, és a jegyzőkönyvet aláírásával látta el. A jegyzőkönyvet 15 óra 20 perckor zárták le.

A kapitányságvezető eljuttatta a Testülethez a panaszos részére átadott, a közigazgatási eljárásról szóló tájékoztatót, valamint a forgalmi engedély helyszíni elvételéről kiállított elismervényt.

3) 2012. április 5-én kelt levelében az előadó testületi tag újabb megkeresésben kért tájékoztatást a Mezőkövesdi Rendőrkapitányság vezetőjétől. A panaszügy alapos felderítése érdekében az előadó Testületi tag kérte az intézkedést fogantató r. törzsszázlós nyilatkozatát arra nézve, hogy milyen okból tartott a panaszossal szemben fogantatott közlekedésrendészeti intézkedés 14 óra 45 perctől egészen 15 óra 20 percig. Ezen túlmenően – mivel a Testület korábbi megkeresésére adott válaszában a kapitányságvezető említette, hogy 2011. november 15-én a panaszos képviselője részére átadták a Testület tájékoztatóját – az előadó testületi tag kérte, hogy amennyiben a panaszos képviselője a tájékoztatót átvette, és aláírásával ellátta, ezt is szíveskedjenek megküldeni a Testület részére.

4) 2012. április 23-án kelt válaszában a kapitányságvezető a következő új információkat hozta a Testület tudomására. Elmondása szerint a közlekedésrendészeti intézkedés közben a gépjárművet vezető panaszos a rendőrök jármű használatának jogcímét firtató kérdésére ingerültté vált, mivel nem tudta bemutatni a vezetői engedély kiállításának helye szerinti államban működő magyar külképviseleti hatóság diplomáciai felülhitelesítését, és annak hiteles magyar fordítását. Ezen túlmenően semmilyen dokumentummal nem tudta kétséget kizáróan bizonyítani azt sem, hogy szokásos tartózkodási helye nem Magyarország területén van, és ebből adódóan nem tudta igazolni a külföldi hatósági jelzésű személygépjármű jogszerű használatát sem. Mindezek alapján a nyilvántartóban végzett ellenőrzés után az eljáró rendőr közölte, hogy az ügyben közigazgatási eljárást kezdeményez.

A jegyzőkönyv felvételekor a panaszos vitatni kezdte az intézkedés jogosságát, és folyamatos közbeszólásokkal próbálta megakadályozni a jegyzőkönyv elkészítését, amely így legalább tíz percig tartott. Ezt követően a panaszossal közölték, hogy a jármű hatósági jelzéseit elveszik – mire ő kifejezetten indulatossá vált, és akadályozni próbálta a hatósági engedély leszerelését. Az akadályozás aktív jellegű volt, egyrészt abban nyilvánult meg, hogy a panaszos nem volt hajlandó a rendszám elől elállni, másrészt pedig többször megpróbálta megfogni az intézkedő rendőr kezét. Az intézkedés eredményességének biztosítása érdekében a panaszost többször is fel kellett szólítani jogsértő cselekménye abbahagyására, összességében nagyjából további tíz percet vett igénybe, mire belenyugodott a hatósági jelzés elvételébe. Az elvett forgalmi engedélyről, és a hatósági jelzésről a rendőrök elismervényt állítottak ki, és azt a panaszosnak még a helyszínen átadták.

A kapitányságvezető álláspontja szerint az intézkedés végrehajtása jogszerű és szabályszerű volt. Az általa felvázolt okok ismeretében úgy véli, hogy az ellenőrzésre fordított mintegy 35 perc megfelelő volt, így nem helytálló a panaszos azon észrevétele, miszerint a rendőr szándékosan igyekezett az ellenőrzést elnyújtani. A kapitányságvezető beszámolt továbbá arról is, hogy a rendőrkapitányságon 2011. november 15-én megjelent képviselőt a hivatalvezető fogadta, aki személyesen adta át részére a Testület tájékoztatóját. Az átadást nem dokumentálták, ugyanakkor a 2011. december 4-én tett panaszbejelentésben szerepel a formanyomtatvány átvétele. Tekintettel arra, hogy a panaszos a kiszabott bírságot 2012. március 6-án befizette, a közigazgatási eljárás során keletkezett dokumentumok irattárba kerültek.

III.

1) A Testületnek először abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a panaszos a rendelkezésére álló határidőben terjesztette-e elő panaszát

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 93. §-ának (1) bekezdése szerint a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított 8 napon belül lehet előterjeszteni.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése szerint: „Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről”. A Testület töretlen gyakorlata szerint a törvényben írt, „e törvényben rögzített panasz lehetősége” jogszabályi fordulat azt a kötelezettséget rója az intézkedő rendőrré, hogy az intézkedést követően az Rtv. szerinti panasz lehetőségéről teljes körben – tehát a rendőrségi és a Testület előtti panasz eljárás lehetőségére egyaránt utalva, valamint a határidőkre is kiterjedően – adjon az intézkedés alá vont állampolgárnak tájékoztatást.

A panaszos 2011. december 4-én, a 2011. november 5-én fogatosított közlekedésrendészeti intézkedést 29 nappal követően, képviselője útján terjesztette elő panaszbeadványát. Beadványában a panaszos képviselője állította, hogy a 8 napos bejelentési kötelezettségi kötelezettségről csak a Testület honlapjáról értesült, mivel amikor 2011. november 15-én megjelent a Mezőkövesdi Rendőrkapitányságon, kifejezetten azt a tájékoztatást kapta, hogy 30 napon belül élhet panasszal. A panasztételhez a beadványban rögzítettek szerint egy formanyomtatványt is kapott a képviselő – azonban a Testület munkatársának telefonon feltett pontosító kérdésére a panaszos határozottan úgy nyilatkozott, hogy az átvett formanyomtatvány nem tartalmazott tájékoztatást a Testület működésével kapcsolatosan.

Tekintettel arra, hogy a panaszosnak – állítása szerint – a panasz előterjesztésére irányadó határidőről a Testület honlapjának megtekintéséig nem volt tudomása, az előadó testületi tag postai úton küldött megkeresésben érdeklődött a Mezőkövesdi Rendőrkapitányság vezetőjétől, hogy mennyiben tettek eleget az intézkedő rendőrök az Rtv. 20. §-ában foglalt kötelezettségeiknek. A feltett kérdésben az előadó testületi tag külön kiemelte, hogy a Testület a panaszjogról való tájékoztatás megtörténte tekintetében is várja a rendőrkapitányság álláspontját. A kapitányságvezető a Testület kifejezett kérése ellenére sem küldte meg az intézkedést fogatosító rendőrök jelentéseit, csupán a helyszínen kiállított jogsértés észleléséről szóló jegyzőkönyvet, valamint a forgalmi engedély elvételéről kiállított

átvételi elismervényt bocsátotta a Testület rendelkezésére, és az intézkedést foganatosító rendőrök nyilatkoztatását követően maga számolt be jelentésben a történetekről.

A kapitányságvezető levelében a panaszos képviselőjének azon megállapítását, hogy a helyes határidőről saját kutatása eredményeképpen szerzett tudomást, érdemben nem cáfolta. A Testület azon kérdésére, hogy az intézkedés helyszínén megtörtént-e a jogorvoslati jogra vonatkozó tájékoztatás, a kapitányságvezető nem adott választ. A kapitányságvezető a képviselő részére nyújtott jogorvoslati kioktatást érintő kérdésre adott válasza szerint figyelmeztették a képviselőt, hogy panaszát „az intézkedéstől számítva 30 napon belül terjesztheti elő” és egyben átadták részére a Testület tájékoztatóját. A Testület ismételt megkeresésére adott válaszában a kapitányságvezető annyit tett hozzá az elhangzottakhoz, hogy a tájékoztató átadását nem dokumentálták, ugyanakkor a panaszos beadványában említi egy formanyomtatvány átvételét.

A panaszbeadvány valóban említi egy formanyomtatvány átadását, azonban a Testület munkatársának pontosítást célzó telefonos megkeresésére a panaszos képviselője úgy nyilatkozott, hogy az átvett formanyomtatvány csupán panasztételre szolgált, az a Testület működéséről szóló tájékoztatót nem tartalmazott.

A Testület álláspontja szerint az eljárás során olyan adat, amely arra utalt volna, hogy a panaszost a helyszínen tájékoztatták jogorvoslati jogáról, nem merült fel. A fentiek alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos jogorvoslathoz való joga sérelmet szenvedett a panasztételi lehetőségéről való tájékoztatásának elmaradása miatt – a Testület pedig – gyakorlatával összhangban – nem értékelte a rendőreg mulasztását a panaszos terhére, és a panasz befogadásáról és annak érdemi vizsgálatáról döntött, jöllehet azt 8 napon túl terjesztették elő.

2) Ezt követően a Testületnek azon kérdést kellett megvizsgálnia, hogy a sérelmezett események vizsgálatára a hatásköre kiterjed-e.

A Testület hatáskörét az Rtv. szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

Az Rtv. idézett rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű- átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Az Rtv. IV. fejezetében szereplő 11. § (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni. A 11.§ (1) bekezdése – a fentebb kifejtettek alapján – olyan általános jellegű rendőri kötelezettséget rögzít, amelynek megsértése esetén helye van a Testület eljárásának akkor is, ha a jogsértés nem az Rtv. V. és VI. fejezetében foglalt rendelkezések alkalmazásával függ össze.

A panaszos a rendőrök fent ismertetett közlekedésrendészeti intézkedését, a rendszám és a gépjármű forgalmi engedélyének ennek keretében megtörtént elvételét, tájékoztatáshoz való joga megsértését, valamint a rendőrök magatartását kifogásolta, amelyre a Testület hatásköre a Rtv. 92 § (1) bekezdése, illetőleg a 44. §-a alapján megállapítható.

Ugyanakkor a Testületnek az idézett jogszabályi előírás alapján nincs hatásköre annak megállapítására, hogy a panaszos magatartásával szabályszegést valósított-e meg, továbbá arra sem, hogy a panaszossal szemben indult közigazgatási eljárást felülbírálja.

IV.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak – az intézkedés időpontjában hatályos – a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdéséből levezetett tisztességes eljáráshoz való jogát, 13. §-ának (1) bekezdésében garantált tulajdonhoz való jogát, valamint 57. § (5) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jogát – az alábbiak szerint.

1) A panaszos beadványa és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott iratok alapján tehát a Testület vizsgálta a szabálysértési feljelentést megelőző közlekedésrendészeti intézkedés (és az ennek keretében a forgalmi engedély elvétele, valamint a rendszám leszerelése) jogszerűségét és indokoltságát.

A rendőrség feladata az Rtv. 1. § értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, valamint az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése és az államhatár rendjének fenntartása. A rendőrség a közbiztonság és a közrend védelme, valamint az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése és az államhatár rendjének fenntartása körében az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében:

1) általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését és felderítését;

4) közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el;

10) őrzi az államhatárt, megelőzi, felderíti, megszakítja az államhatár jogellenes átlépését;

11) ellenőrzi az államhatáron áthaladó személy- és járműforgalmat, a szállítmányokat - ide nem értve a Községi Vámcodek létrehozásáról szóló 2913/92/EGK rendeletében meghatározott vámellenőrzést -, valamint végzi a határátléptetést, továbbá biztosítja a határátkelőhelyek rendjét.

Az Rtv. 44. § (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr a közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának

jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

A közlekedésrendészeti intézkedés során tehát a rendőrség ellenőrizheti mind a járműhasználat szabályszerűségét, mind az okmányokra vonatkozó előírások megtartását. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – megilleti.

A fenti jogszabályi hivatkozások alapján megállapítható, hogy a rendőrség megfelelő jogszabályi felhatalmazás birtokában járt el akkor, amikor a panaszossal szemben közlekedésrendészeti intézkedést foganatosított, az intézkedés kezdeményezése tehát a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogát nem sértette.

2) Az Rtv. 44. § (2) bekezdés d) pontja szerint a rendőr, közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a járművezetésre jogosító engedélyt (okmányt), a jármű üzemben tartására vonatkozó hatósági engedélyt (okmányt), a rakományhoz tartozó okmányokat, valamint a jármű hatósági jelzését - a külön jogszabályban meghatározottak szerint - a helyszínen elveheti;

A rendőrség közlekedésrendészeti feladataira vonatkozó Rtv. szabályokat egyrészt a Kkt. 44. §-a, másrészt a közúti járművek megvizsgálásáról szóló 5/1990 (IV.12.) KöHÉM rendelet (a továbbiakban: ER) 14.§ -a egészíti ki az ellenőrzés módjának meghatározásával.

A Kkt. 44. § (1) bekezdésének c) pontja úgy rendelkezik, hogy a közúti közlekedés ellenőrzésének ki kell terjednie a közúti közlekedési szolgáltatások és a közúti járművek üzemeltetésének szabályszerűségére, illetve a jármű üzemeltetésére vonatkozó előírások megtartására is, melybe beleértendő az adott tevékenységhez előírt okmányok, engedélyek, jelzések, felszerelések ellenőrzése is.

Az ER 14. §-ának (1) bekezdése szerint a járművek (ideértve a külföldi hatósági jelzéssel közlekedő járműveket is) műszaki, közlekedésbiztonsági és környezetvédelmi állapotát, valamint a közúti forgalomban való részvételükhöz kapcsolódó előírások megtartását a közlekedési hatóság a közúti forgalomban közúti ellenőrzés keretében ellenőrzi. Szintén ezen szakasz (4) bekezdése szerint pedig, a közúti ellenőrzés során a közlekedési hatóság a járművet, továbbá a járműre és a jármű vezetőjére vonatkozó, valamint a jármű közúti forgalomban való részvételéhez, a tevékenység végzéséhez és a szállításhoz előírt okmányokat vizsgálja át. Ha az ellenőrzés során szabálysértés alapos gyanúja merül fel, a közlekedési hatóság az okmányokat bevonja és legkésőbb a következő munkanapon - szabálysértési eljárás kezdeményezésével - az eljárás lefolytatására jogosult hatóságnak megküldi.

A külföldi rendszámmal ellátott járművek belföldi üzemeltetésére és használatára vonatkozóan a Kkt. – intézkedéskor hatályban volt – 25/B. §-ától kezdődően fogalmaz meg sajátos szabályokat. A 25/B. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a közúti forgalomban a 25/A. §-ban meghatározott jármű a közlekedési igazgatási hatóság által kiadott magyar hatósági engedéllyel és jelzéssel vehet részt, amennyiben:

a) az üzemben tartója e törvény rendelkezései szerint belföldi üzemeltetőnek minősül vagy

b) vezetője Magyarország területén lakóhellyel rendelkezik. [...]

A Kkt. értelmező rendelkezései szerint [47. § 18. pontja] „belföldi üzemben tartó: az az üzemben tartó, akinek (amelynek) lakó-, szokásos tartózkodási, illetve székhelye a Magyar Köztársaság területén van;”.

A 25/B.§ (4) bekezdése szerint az (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat nem kell alkalmazni, ha a járművezető

- a) szokásos tartózkodási helye nem Magyarország területén van,
- b) a járművet harminc napnál rövidebb ideig használja Magyarország területén és a használathoz az üzembentartó a jármű birtokba adása időpontjának megjelölésével írásban hozzájárult,
- c) a járművet Magyarország területén kívüli rendszeres munkavégzés érdekében használja.

A 25/B. § (5) bekezdése rögzíti, hogy a (4) bekezdésekben meghatározott feltételek fennállását az ellenőrzés során a jármű üzemben tartója, valamint a jármű vezetője közokirattal vagy teljes bizonyító erejű magánokirattal köteles igazolni.

Mindebből – a Testület álláspontja szerint – az látható, hogy akár az üzembentartó, akár a járművezető esetében a Kkt. alapján a „lakó-”, illetve a „szokásos tartózkodási hely” dönti el, hogy a külföldi jármű használatának a jogszerűségét miként kell megítélni.

A rendőrség által megküldött iratok említik, hogy a közlekedésrendészeti intézkedés során a panaszos személyét a nyilvántartóban ellenőrizték, így megállapítást nyert, hogy a panaszos Magyarországon bejelentett, állandó lakóhellyel rendelkezik. Az imént hivatkozott jogszabályi rendelkezések értelmében, a panaszos által vezetett jármű, mivel a panaszos Magyarország területén lakóhellyel rendelkezik, fő szabály szerint a közlekedési igazgatási hatóság által kiadott magyar hatósági engedéllyel és jelzéssel vehet részt a közúti forgalomban. A Kkt. a fenti, kötelező jellegű szabály alkalmazása alól ugyanakkor kimentést enged: amennyiben a jármű üzembentartója nem minősül belföldi üzembentartónak (tehát lakó-, szokásos tartózkodási, illetve székhelye nem a Magyar Köztársaság területén van) vagy a jármű vezetőjének szokásos tartózkodási helye nem Magyarország területén van, a közúti forgalomban való részvételnek nem feltétele a magyar hatósági engedély és jelzés. Ezen lehetőség azonban csak azon járművezetőknek ad lehetőséget eltérésre a főszabálytól, akik a külföldi szokásos tartózkodási hely meglétét közokirattal, vagy teljes bizonyító erejű magánokirattal tudják igazolni. A panaszos sérelme közvetlenül e kitételhez kapcsolódik, mivel az intézkedést foganatosító rendőr nem fogadta el lacím (illetőleg a tartózkodási hely) igazolására – a panaszos meggyőződése szerint alkalmas iratként – a bemutatott, Egyesült Királyságban kiállított vezetői engedélyt, amely vitathatatlanul közokiratnak minősül és egyúttal tulajdonosának a külföldi lacímét is tartalmazza.

A Mezőkövesdi Rendőrkapitányság Vezetője jelentésében hivatkozott a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 52. §-ának (2) bekezdésére, amelynek értelmében a külföldön kiállított közokirat, (...) - hacsak az ügyfajtára vonatkozó jogszabályból, nemzetközi szerződésből, illetve viszonyossági gyakorlatból más nem következik - a magyar törvény szerinti bizonyító erővel csak akkor rendelkezik, ha azt a kiállítás helye szerinti államban működő magyar külképviseleti hatóság diplomáciai felülhitelesítéssel látta el. A nem magyar nyelven kiállított okirat - ha az ügyfajtára vonatkozó jogszabály másként nem rendelkezik - csak hiteles magyar fordítással ellátva fogadható el.

A Testület ezzel összefüggésben felhívja a figyelmet az intézkedéskor hatályban volt, a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet rendelkezéseire – mint az „ügyfajta vonatkozó jogszabályra”. E rendelet 16. §-ának (1) bekezdése megállapítja, hogy „a külföldi hatóság által kiállított és érvényes vezetői engedély – kivéve az ideiglenes jelleggel vagy a járművezetés tanulására kiadott okmányokat – akkor jogosít vezetésre, ha tartalmazza:

- a) az engedély jogosítottjának azonosítására alkalmas adatokat,
- b) a jogosított fényképét,
- c) az engedély kiállításának időpontját,
- d) az engedély számát,
- e) az e rendelet 3. §-ában a járművezetésre szóló engedély érvényességének időpontját, és
- f) a „permis de conduire” címfeliratot, az engedélyt kiadó ország nevét és/vagy államjelzését, feltéve, hogy a rovatok és a bejegyzések latin betűkkel vagy angol kurzív betűkkel történtek, vagy ebben a formában meg vannak ismételve.

Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése szerint: „a külföldi hatóság által kiállított vezetői engedélyt megfelelőnek kell tekinteni, ha

- a) az az ország, amelyben a vezetői engedélyt kiadták, csatlakozott az 1968. évi Bécsi Közúti Közlekedési Egyezményhez,
- b) az engedélyt más EGT-államban adták ki,
- c) azt nemzetközi szerződés vagy nemzetközi kötelezettségvállalás alapján az ország területén tartózkodó, átvonuló külföldi fegyveres erő vagy a Magyarországon felállított nemzetközi katonai parancsnokság állományának tagja részére a küldő államban adták ki, vagy
- d) ahhoz hiteles magyar nyelvű fordítást csatoltak és annak segítségével a járművezetési jogosultság tartalma megállapítható.

A fenti rendelet 17. §-ának (1) bekezdése pedig megállapítja, hogy: „a közlekedési igazgatási eljárásban a külföldi hatóság által a 16. § (2) bekezdés a) vagy b) pontjában meghatározottaknak megfelelő vezetői engedély – kivéve az ideiglenes jelleggel vagy a járművezetés tanulására kiadott okmányokat – akkor tekinthető érvényesnek, ha:

- a) a vezetői engedély jogosítottja nyilatkozik arról, hogy a külföldi vezetői engedély kiadásakor a kiállító országban rendelkezett szokásos tartózkodási hellyel, illetve lakóhellyel;
- b) a külföldi vezetői engedély jogosítottja a magyar vezetői engedély kiadására irányuló eljárás időpontjában megfelel az e rendeletben meghatározott életkori feltételeknek.

A fentiekből látható, hogy a panaszos jogosítványát (lévén, hogy azt az Egyesült Királyságban adták ki, mely egyébként csatlakozott az 1968. évi Bécsi Közúti Közlekedési Egyezményhez) a fenti rendelet 16. § (2) bekezdés a) pontja, illetőleg 17. § (1) bekezdés a) pontja szerint „megfelelő” és „érvényes” okmánynak kell tekinteni. A Testület megítélése szerint ezen okmány (mint közokirat) bizonyító erejéhez nincs szükség sem hivatalos fordításra, sem pedig diplomáciai felülhitelesítésre. A rendelet a hiteles magyar nyelvű fordítás csatolását a vezetői engedélyek esetében kizárólag a 16. § (2) bekezdés d) pontjának hatálya alá tartozó vezetői engedélyek esetében írja elő, azonban a panaszos vezetői engedélye nem ezen pont hatálya alá tartozik, mivel azt az 1968. évi Bécsi Közúti Közlekedési Egyezményhez csatlakozott országban (Egyesült Királyság) állították ki. Tévedett tehát a rendőrség akkor, amikor Ket. 52. §-ának (2) bekezdésére hivatkozott a külföldön kiállított közokirat bizonyító erejével összefüggésben. Az a jelen esetre nem vonatkoztatható, hiszen akkor minden egyes esetben, amikor a rendőrség uniós tagállami gépjárművezetővel szemben intézkedik, el kellene kérnie az okmány hivatalos fordítását –

ami nyilvánvalóan képtelenség, amit sem a hatályos jogszabályok, sem pedig a gyakorlat nem támaszt alá.

A Testület ugyancsak utal AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2006/126/EK IRÁNYELVÉRE (2006. december 20.) a vezetői engedélyekről [<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:403:0018:0060:HU:PDF>]. Az irányelv 2. cikke a Kölcsönös elismerés körében rögzíti, hogy: „(1) A tagállamok az általuk kiállított vezetői engedélyeket kölcsönösen elismerik”. A 7. cikk rendelkezik a vezetői engedély kiállítása, érvényessége és megújítása szabályairól. E szerint: „(1) Vezetői engedély kizárólag azon kérelmezőknek állítható ki: (...) e) akiknek szokásos tartózkodási helye annak a tagállamnak a területén található, amelyik a vezetői engedélyt kiállítja, vagy, aki bizonyítani tudja, hogy tanulmányi céllal ott töltött legalább hat hónapot”. Illetve: „(5) a) Senki nem rendelkezhet egynél több vezetői engedéllyel. b) A tagállam megtagadja a vezetői engedély kiállítását, amennyiben megállapítja, hogy a kérelmező már rendelkezik vezetői engedéllyel”. A 12. cikk definiálja, hogy: „Ezen irányelv alkalmazásában a „szokásos tartózkodási hely” az a hely, ahol az adott személy általában él, vagyis ahol egy naptári évben legalább 185 napot tölt, személyes és foglalkozásával összefüggő kötıtségei miatt, vagy foglalkozási kötıtségekkel nem rendelkező személy esetén, olyan személyes kötıtségei miatt, amelyek szoros kapcsolatra utalnak az adott személy és azon hely között, ahol él.

A európai uniós szabályozás tehát egyértelmű rendelkezéseket tartalmaz arra is, hogy az uniós tagállamának polgára kizárólag egy vezetői engedéllyel rendelkezhet, melyet főszabály szerint a „szokásos tartózkodási hely” szerinti tagállam állíthat ki.

A fentiekből a jelen panaszügyre vetítve az következik, hogy mivel a panaszosnak az Egyesült Királyság által kiállított vezetői engedélye volt, ezért a Magyarország által közvetlenül alkalmazandó normákra (uniós irányelv) figyelemmel, a panaszos szokásos tartózkodási helye az okmány kiállítása szempontjából az Egyesült Királyság. Erre figyelemmel pedig a rendőrségnek – további bizonyítási kötelezettség előírása nélkül is – el kellett volna fogadnia az angol vezetői engedélyt, mint megfelelő bizonyító erővel rendelkező okiratot (mely egyébiránt a panaszos külföldi lakcímét is tartalmazta) és meg kellett volna állapítania, hogy a panaszos nem minősül belföldi üzembentartónak, hiszen a szokásos tartózkodási helye a vezetői engedély kiállítása szerinti uniós tagállam, tehát az Egyesült Királyság.

A Testület a fentiekre figyelemmel megállapította, hogy a hatósági jelzés (rendszám) Rtv. 44. § (2) bekezdés d) pontja szerinti elvételére jogszerűtlenül került sor, mely intézkedés így sértette a panaszosnak az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdéséből levezetett tisztességes eljáráshoz való jogát és 13. §-ának (1) bekezdésében garantált tulajdonhoz való jogát.

A Testület megjegyzi, hogy osztja az állampolgári jogok országgyűlési biztosának megállapításait arról, hogy a külföldi rendszámmal ellátott jármű belföldi üzemeltetésére, használatára vonatkozó jogszabályi rendelkezések önmagukban alkalmasak arra, hogy a tulajdonhoz, a szabad mozgáshoz és a tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogokkal összefüggésben visszaállást okozzanak, és közvetlenül veszélyeztessék a tisztességes eljáráshoz fűződő jogot [AJB-489/2012. számú jelentés].

3) A panaszbeadvány kiegészítésében foglaltak szerint, amikor az intézkedő rendőr észlelte, hogy a panaszos siettetni próbálja az intézkedést, szándékosan igyekezett minél inkább elnyújtani annak időtartamát.

Az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Tekintettel arra, hogy a jogsértés észleléséről szóló jegyzőkönyv tanúsága szerint a foganatosított közlekedésrendészeti intézkedés kifejezetten hosszán, 14 óra 45 perctől egészen 15 óra 20 percig tartott, a Testület várta a Mezőkövesdi Rendőrkapitányság álláspontját ennek okát illetően.

A panaszos képviselőjének elmondásától eltérően, a Mezőkövesdi Rendőrkapitányság vezetője arra az álláspontra helyezkedett, hogy kifejezetten a panaszos magatartásából fakadt a közlekedésrendészeti intézkedés szokatlanul hosszú, 35 perces időtartama. A kapitányságvezető elmondása szerint a panaszos az intézkedés jogosságát vitatta, és a rendszám leszerelést aktív magatartásával próbálta meggátolni. A jegyzőkönyv felvétele a panaszos folyamatos ellenvetései miatt legalább tíz percet vett igénybe, a hatósági jelzés levétele pedig ugyancsak további tíz percet, mivel a panaszos nem volt hajlandó a rendszám elől elállni, és többször megpróbálta megfogni az intézkedő rendőr kezét. A panaszost az intézkedés eredményességének biztosítása érdekében többször is fel kellett szólítani jogsértő cselekménye abbahagyására, és hosszú időbe telt, míg a hatósági jelzés elvételét tudomásul vette. A kapitányságvezető határozott álláspontja szerint az ellenőrzésre fordított mintegy 35 perc a körülmények ismeretében nem tekinthető aránytalanul hosszúnak.

A Testület meglátása szerint a panaszossal szemben foganatosított közlekedésrendészeti intézkedés 35 perces időtartama valóban kifejezetten hosszúnak tekinthető – azonban az intézkedés hosszú időtartamának okát illetően a panaszos álláspontja gyökeres ellentétben áll a rendőrség által előadottakkal. A panaszbeadvány kiegészítése kifejezetten azt sejteti, hogy az intézkedést foganatosító rendőr szándékosan, tulajdonképpen a panaszos Angliába való visszautazását ellehetetlenítendő nyújtotta a jegyzőkönyv felvételét minél hosszabbra, a kapitányságvezető ugyanakkor az intézkedést foganatosító r. törzsszázlós nyilatkozatát követően a panaszos akadályozó-jellegű magatartását jelölte meg az intézkedés hosszának indokaként.

Egyéb olyan bizonyíték hiányában, amely a fenti ellentmondás feloldására alkalmas lett volna, a Testület nem látta eldönthetőnek, hogy az intézkedő rendőrök szándékosan próbálták-e gátolni a panaszos elutazását, ezért úgy foglalt állást, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelme nem megállapítható.

4) A panaszos sérelmezte, hogy az eljárás során a rendőrség több alkalommal is téves felvilágosítással gátolta jogainak érvényesítésében. A panaszos rendőrkapitányságon megjelent képviselőjét például tévesen tájékoztatták a Testület előtti panasz előterjesztésének határidejéről, a panaszosnak pedig az intézkedő rendőrök azt mondták, hogy a következő munkanapon a szükséges dokumentumok bemutatása után visszakaphatja a leszerelt rendszámot – ehhez képest azonban a megadott napon a megadott helyszínen megjelent képviselőjével már azt közölték, hogy a rendszámot már elküldték az okmányirodának.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdésének értelmében, a rendőrség védelmet nyújt az életet, testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése szerint az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről.

A panaszos képviselője beadványában úgy nyilatkozott, hogy a Testület előtti eljárásra irányadó 8 napos bejelentési kötelezettségről csak a Testület honlapjáról értesült, mivel a Mezőkövesdi Rendőrkapitányságon kifejezetten azt a felvilágosítást kapta, hogy 30 napon belül élhet panasszal. A panasztételhez a beadványban rögzítettek szerint egy formanyomtatványt is kapott a képviselő – azonban a Testület munkatársának telefonon feltett pontosító kérdésére a panaszos határozottan úgy nyilatkozott, hogy az átvett formanyomtatvány nem tartalmazott tájékoztatást a Testület működésével kapcsolatosan.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése szerinti tájékoztatásnak, a Testület töretlen gyakorlata szerint a tájékoztatásnak magában kell foglalnia mind a lehetséges panasz fórumokra, mind a határidőkre vonatkozó kioktatást.

Tekintettel arra, hogy a panaszosnak – állítása szerint – a panasz előterjesztésére irányadó határidőről a Testület honlapjának megtekintéséig nem volt tudomása, az előadó testületi tag postai úton küldött megkeresésben érdeklődött a Mezőkövesdi Rendőrkapitányság vezetőjétől, hogy mennyiben tettek eleget az intézkedő rendőrök az Rtv. 20. §-ában foglalt kötelezettségeiknek. A feltett kérdésben az előadó testületi tag külön kiemelte, hogy a Testület a panaszjogról való tájékoztatás megtörténte tekintetében is várja a rendőrkapitányság álláspontját.

A kapitányságvezető a Testület kifejezett kérése ellenére sem küldte meg az intézkedést foganatosító rendőrök jelentéseit, csupán a helyszínen kiállított jogsértés észleléséről szóló jegyzőkönyvet, valamint a forgalmi engedély elvételéről kiállított átvételi elismervényt bocsátotta a Testület rendelkezésére, és az intézkedést foganatosító rendőrök nyilatkoztatását követően maga számolt be jelentésben a történetekről.

A kapitányságvezető levelében a panaszos képviselőjének azon megállapítását, hogy a helyes határidőről saját kutatása eredményeképpen szerzett tudomást, érdemben nem cáfolta. A Testület azon kérdésére, hogy az intézkedés helyszínén megtörtént-e a jogorvoslati jogra vonatkozó tájékoztatás, a kapitányságvezető nem adott választ. A kapitányságvezető a képviselő részére nyújtott jogorvoslati kioktatást érintő kérdésre adott válasza szerint figyelmeztették a képviselőt, hogy panaszát „az intézkedéstől számítva 30 napon belül terjesztheti elő” és egyben átadták részére a Testület tájékoztatóját. A Testület ismételt megkeresésére adott válaszában a kapitányságvezető annyit tett hozzá az elhangzottakhoz, hogy a tájékoztató átadását nem dokumentálták, ugyanakkor a panaszos beadványában említi egy formanyomtatvány átvételét.

A panaszbeadvány valóban említi egy formanyomtatvány átadását, azonban a Testület munkatársának pontosítást célzó telefonos megkeresésére a panaszos képviselője úgy

nyilatkozott, hogy az átvett formanyomtatvány csupán panasztételre szolgált, az a Testület működéséről szóló tájékoztatót nem tartalmazott.

A Testület álláspontja szerint az eljárás során olyan adat, amely arra utalt volna, hogy a panaszost a helyszínen tájékoztatták jogorvoslati jogáról, nem merült fel. A fentiek alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos jogorvoslathoz való joga sérelmet szenvedett a panasztételi lehetőségéről való tájékoztatásának elmaradása miatt.

A Testület úgy véli, hogy mivel a panaszbeadvány előterjesztője az intézkedést követően kifejezetten a panaszos meghatalmazottjaként jelent meg a rendőrkapitányságon, a képviselő részére nyújtott tájékoztatás is a panaszos jogorvoslathoz való jogát érinti. A tájékoztató átadásának megtörténtét illetően ellentmond egymásnak a panaszos és a kapitányságvezető nyilatkozata, azonban a kapitányságvezető külön kiemelte: a képviselőt arra figyelmeztették, hogy panaszát az intézkedéstől számítva 30 napon belül terjesztheti elő.

Tekintettel arra, hogy a panaszos képviselőjének a rendőrkapitányságon nyújtott tájékoztatás nyilvánvalóan téves volt – hiszen az Rtv. 93/B. § (2) bekezdésének értelmében a 30 napos határidő csak a rendőrségi panasz eljárásra vonatkozik – a Testület a rendőrkapitányságon nyújtott tájékoztatás vonatkozásában is megállapította a panaszos jogorvoslathoz való jogának sérelmét.

V.

A fent összefoglalt sérelmek a Testület megítélése szerint elérték a súlyosság azon fokát, amely indokoltá teszi a panasz és az állásfoglalás megküldését az Országos Rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület az Rtv. 93/A. §-ának (6) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2012. július 23.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
előadó testületi tag